

Софийски университет „Свети Климент Охридски“

Факултет по журналистика и масова комуникация
Специалност – Международна журналистика

Курсова работа за дисциплина :
КАРИКАТУРА НА МЕЖДУНАРОДНА ТЕМАТИКА

на тема:

**Награда Пулицър за издателска карикатура
през 2013г. - карикатуристът Кевин Сайърс**

Изготвил: Имелда Владева
ОКС: магистър
Форма на обучение: задочна
Вид дисциплина: задължителна
факултетен номер: 51 065

София
февруари, 2015г.

Думата "карикатура" идва от италиански език и глагола caricare – натоварвам, преувеличавам. Художествената енциклопедия характеризира карикатурата като изкуство и начин за определяне на типажите, чрез използване на комикса и гротеската, с целенасоченост, тенденциозно преувеличение и подчертаване на отрицателните аспекти в живота – явления или лица. Тя е сатиричен или хумористичен образ, който дава критична оценка на всякакви социални вътрешни или международни политически събития, на конкретни най-често актуални проблеми, лица и събития. В широк смисъл карикатурата се отнася до всяко изображение, в което има комичен ефект и където художникът пресъздава реалност и фикция, преувеличава, акцентира върху отделни черти на хората, променя отношението към външния свят и използва неочаквани сравнения. Политическата карикатура се използва в листовки, вестници, плакати, онлайн издания и др. Източник на политически колажи са все още актуални политически събития, поведението на известни политически лидери-президенти, министър-председатели и др, но не и отдавна забравени случки. Съвременният политически живот е пренаситен със събития – както в отделни страни, така и в международен план. Тъй като карикатурата е израз на свободна позиция и критика към властта или власт-имащите, то често се случва тя да бъде цензурирана, а в някои периоди и дори забранявана. За да може нейният адресат да „прочете“ съобщението ѝ трябва да е запознат с определени символи и кодове на рисунките, както и с отразяваните идеи и послания в нея. В днешно време карикатурите в утвърдените журналистически издания се рисуват от опитни професионалисти, което предизвиква конкуренция помежду им и създаването на различни награди, сред които една от най-престижните е Пулицър.

Наградата Пулицър за авторска карикатура е част от четиринадесетте американски награди Пулицър, които се присъждат всяка година в областта на журналистиката. Тя се присъжда от 1922 г. за отличена

редакциона карикатура или набор от карикатури, публикувани през годината и се характеризира с оригиналност, ефективност, качество на чертежа и изобразителен ефект и с посланието, което носи в себе си.

Ежегодно журито се състои от пет изтъкнати професионалисти в областта на карикатурата, които правят мотивиран избор между двама от номинираните в дадената категория журналисти. През 2014г. при определяне на наградения за карикатура това са: (председател) О. Рикардо Пиментел, редакционен писател и журналист в San Antonio, Express-News, Джон Коста - редактор и издател на The Bulletin и Bend, Ванеса Галман – редакционен издател на Lexington (KY) Herald-Leader, Тери Хайт -изпълнителен редактор на The Repository, The Independent и репортер на The Times, The Suburbanite, Canton, Охайо и Виктор Наваски – професор по журналистика и директор на Делапорт център за журналистика в университета в Колумбия. Наградата за цялостна дейност и принос през 2013г е връчена на карикатуриста Кевин Сайърс от Charlotte Observer за "неговата провокационна карикатурна мисъл, рисуваща с остър ум и в смел художествен стил".

Кевин Сайърс, на 59 години, е третият карикатурист на Charlotte Observer, отличен с награда Пулицър за 2013г. Още от дете, в родното си място около Минесота, преди дори да може да разпознава буквите започва да скицира карикатури, в които остава балончета за диалога. Сайърс подобрява уменията си като имитира комикси от вестници като “Pogo” и “Dick Tracy.” До четвърти клас се научава да копира сложната фентазиторба на Марвел комикс – Спайдърмен и героите от фантастичната четворка. Като юноша прекарва летата в северна Минесота, където се занимава с риболов и туризъм, а по-късно помага на баща си като механик и в занаята на рудодобив в околностите. По време на почивките в мината, той продава карикатури и започва да ги публикува в местния седмичник - The Biwabik Times. Някои от тях дори печелят награда от Minnesota Press.

След като се завръща в университета, той започва да прави редакционни карикатури за студентския вестник - Minnesota Daily. Там се запознава със Стийв Сак, политически карикатурист на Minneapolis Star Tribune и миналогодишен носител на награда Пулицър за редакционни карикатури, който става негов ментор. След прекъсване той завършва университета в Минесота през 1987г.

Есента на същата година, на 33-годишна възраст, Сайърс започва работа в The Charlotte Observer като заменя заминалия за Атланта карикатурист – Дъг Марлет. В продължение на 27 години вече той е скицирал петима американски президенти, както и много местни политици. Всяка сутрин Сайърс започва с изучаване на новия брой на весника, за да получи идеи. След това посещава срещата на редакционната колегия, където се обсъждат темите за страницата на наблюдателя. Главният редактор на изданието Тейлър Батън казва за Сайърс, че артистизмът е само малка част от таланта му, а Кевин е преди всичко журналист, изразяващ ярко отношение към обществените събития и използващ базата си от знания, за да информира обществото чрез неговите карикатури. Батън коментира портфейлът от 20 карикатури на национални теми представени пред журито за награда Пулицър като напълно обхващащи таланта на Сайърс като карикатурист. Той иронизира еднакво и двете страни на политическата сцена – управляващи и опозиция като честа негова мишена е Барак Обама. Сайърс използва рядък стил в подбора на изобразителни средства сред професионалните художници – четка за акварел и фина писалка тънкописец. Повечето от неговите колеги отдавна са възприели компютъра вместо листа или платното. След това той завършва карикатурата, сканира я и използва програмата Photoshop, за да я оцвети.

За да постигне успех редакционната карикатура трябва да е проста дори и когато предава по-сложно послание. Нейните елементи трябва да докосват емоционално и в най-добрия случай да предизвикат смях или възклицания от чувството на лично отношение на читателя.

Тейлър Батън казва за Сайърс, че с една карикатура може да предаде толкова информация, колкото един автор успява за статия от 700 думи. Някои от художествените жертви на Сайърс са изненадващо очаровани от неговата работа. Бившият управител на окръга Хари Джоунс, покойният сенатор Джеси Хелмс и член на окръжната комисия – Бил Джеймс са сред тези, които са поискали и получили оригинали на карикатурите си от талантливия карикатурист. Сайърс е от последните карикатуристи на пълен работен ден в Каролина, тъй като много от местните вестници - The News & Observer of Raleigh and Spartanburg Herald-Journal – наемат негови колеги на свободна практика. Сайърс твърди, че причините много карикатуристи да напускат медийните издания са не само финансови, защото много вестници не искат да има силен глас в обществото. Повече от половината от неговите карикатури са свързани с местни или държавни въпроси, а не с националната политика.

Относно анализа на карикатурите на Сайърс – в настоящата курсова работа е разгледан портфейлът от карикатури, които довеждат Кевин Сайърс до награда Пулицър за 2013г. Те са двадесет на брой и са форматирани по четири възможни начина, отразяващи неговия стил – едностранно обхващане на пространството на листа от едно събитие, разделяне на две, три или шест части – всяка от които представлява развитие на предходната т.е. подобно на комикс разположение. Често си служи с черно-бели контури и контраста между тези цветове, въпреки че карикатурите му са оцветени в различни багри. Задължително при всички присъства освен почерка на автора и поле с подписа и името на изданието на вестника - Kevin Siers, Charlotte Observer.

Кейн Сайърс чрез художествени средства изразява своите мисли и чувства като провокира хората да се замислят и осъзнаят определени недъзи на обществото. Авторът въздейства с малко думи и много талант. Чрез своето перо разшифрова недъзите и язвите на съвременния живот

като си поставя за цел не само да ги осмее и иронизира, а и да ги коригира.

Кевин Сайърс илюстрира Обама по много комичен начин. Той определено изобразява лицемерието му в карикатурите си. Илюстрациите му са уникални и имат собствен стил. Кевин Сайърс определено има чудесно разбиране за това как трябва да изглежда политическа карикатура. Все пак обаче може да се забележат и общи черти в образите му. По-голямата част от героите му наподобяват висок и слаб силует. Преувеличните черти от лицето също са характерни за Сайърс детайли.

Любима на читателите карикатура на Сайърс е тази на Обама и минисъра на отбраната Хейгъл, публикувана в Charlotte Observer на 5 февруари, 2013г. Хейгъл е облечен като хипи с цветя, докато Обама държи срещу него оръжие. Обама има балонче, в което казва: „Не сега, Хейгъл“. Тази карикатура се отнася за плана за външна политика на американския президент. Когато Обама се кандидатира за поста обяви, че ще върне американските войници вкъщи. Той многократно заяви, че ще донесе на американската нация „надежда“ и „промяна“. Карикатурата отразява точно разликата в намеренията и действията на американския президент и проблемите, свързани с външната американска политика.

На 14 февруари излиза карикатурата на Кевин е посветена на избирането на нов папа . Тя предизвиква различни реакции и дискусии за модернизиране на църковните възгледи сред читателите, защото представя азиатец, чернокож и дори жена – които претендират да бъдат избрани за глава на католическата църква.

Сред карикатурите, представени в портфейла му е едно заседание на Конгреса, в което не е успял да бъде приет закон за притежанието на оръжие. Президентът Барак Обама казва "Да, ние ..." от едната страна, а от другата - човек, представляващ Конгреса стои до него и държи торба с пари. Над оръжейното лоби са изписани думите "не може" и буквите над

тях, които посочват градовете, в които са възникнали масови убийства - Columbine, Aurora, Newtown и Tucson. Случаят в Newtown, Кънектикът човек с психично разстройство убива 20 невинни деца на възраст между 5 и 10 години. В Аутога случаят е подобен, но убитите са възрастни в коно салон. За да се справи американското общество с тези проблеми са необходими по-голяма сигурност и контрол на хората, които имат право да притежават оръжие. Тази карикатура е реакцията на Сайърс, събуждаща общественото мнение и изобличаваща проблемите на Америка във вътрешната сигурност на страната и населението.

Кевин Сайърс често използва кодове като например анималистични образи – най-често изобразява хора с глави на слонове. Слонът в американската карикатура представя републиканската партия, а магарето – демократическата. Например – в карикатура от 31 юли 2013г. в двукадров план той пресъздава недоволството на американския народ по отношение на финансовата политика със стачка и плакати, а отляво – сенатори от конгреса, с глави на слонове, които нехайно четат новините от пресата докато вдигат наздравица с шампанско.

Пътят на политическата карикатура започва с избора на автора на тема и сюжет на произведението. Сатирата в карикатурата се проявява като авторова визия за света и пресъздава отношението на художника към героите на шаржа му. Наличието на подпис се разглежда като изява за лична позиция на журналиста, освен автентичността на автора.

Политическата карикатура и политическият плакат се различават по своите комуникативни цели – карикатурата има за цел да критикува и да се шегува с посредствените качества и неадекватни действия на политиците, а политическият плакат има рекламна, агитационна или учебна насочност.

Разликата между карикатурата и комикса пък е в ориентацията на различните им аудитории – развлекателното направление на комикса и

сатиричната ориентация на карикатурата.

Карикатурата може да бъде включена в плакати или комикси също така. Жанрът на политическата карикатура може да се разглежда едновременно в три дискурса – политически, като художествено слово или от хумуристична гледна точка. Награденият с Пулицър за 2013г. Кевин Сайърс чрез съчетаването на таланта и острия си ум успява да бъде разглеждан и в трите дискурса.

Неслучайно Сайърс печели хвалбите на журито със своя набор от карикатури, публикувани през годината и се характеризира с оригиналност, ефективност, качество на чертежа и изобразителен ефект и с посланието, което носят в себе си, разбунва духа на читателите и провокира реакции срещу недъзите в американското общество.

ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ:

Артемова, Евгения Александровна. Карикатура как жанр политического дискурса. Диссертация. на соискание ученой степени кандидата филологических наук. Волгоград. 2002

Москина, Д. Краткая Энциклопедия карикатуры, ИД „Петропресс“. Петрозаводск. 2000

Timmons, Greg. Political cartoons, Newsweek Educational program. 2007

ИНТЕРНЕТ САЙТОВЕ:

<http://www.charlotteobserver.com/2014/04/14/4841636/observer-cartoonist-kevin-siers.html>

<http://www.pulitzer.org/citation/2014-Editorial-Cartooning>

<http://www.washingtonpost.com/news/comic-riffs/wp/2014/04/14/2014-pulitzer-prizes-charlotte-observers-kevin-siers-calls-his-editorial-cartooning-win-surreal/>¹

¹ Забел. - всички посочени сайтове са посещавани за последно на 2.01.2015г.